



**Tillæg nr. I til MILJØGODKENDELSE
af
kvægbruget på
Bolhedevej 14
6800 Varde**

I henhold til § 12 i Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017
om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Godkendt 12. juni 2018



Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Jørgen Enevoldsen
Direkte tlf. 7994 7150
E-mail: jene@varde.dk

VARDE KOMMUNE
Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 65826-18

Sagsnr. 17-8484

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK.....	6
3	GODKENDELSE	8
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	8
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER	8
3.3	FORUDSÆTNINGER.....	8
4	VILKÅR FOR TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSEN	9
4.1	ÅRSPRODUKTION.....	9
4.2	DRIFT OG INDRETNING.....	9
4.3	LANDSKABSINTERESSER.....	10
4.4	ÆNDRINGER PÅ HUSDYRBRUGET.....	10
4.5	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	10
4.6	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING.....	10
4.7	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF ENSILAGE OG ENSILAGESAFT.....	10
4.8	LUGT.....	11
4.9	STØJ.....	11
4.10	STØV.....	12
4.11	TRANSPORT	12
4.12	SKADEDYR.....	12
4.13	SPILDEVAND OG OVERFLADEVAND	12
4.14	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	12
4.15	AFFALD	13
4.16	LYS	13
4.18	EGENKONTROL	13
4.19	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK.....	14
4.20	UHELD OG RISICI	14
4.21	OPHØR.....	14
5	KLAGEVEJLEDNING	15
6	OFFENTLIGGØRELSE	16
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	17
7.1	BELIGGENHED	17
7.2	AFSTANDSKRAV.....	17
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	17
7.4	DYREHOLDETS STØRRELSE FØR OG EFTER UDVIDELSEN	19
7.5	INDRETNING	19
7.6	FORBRUG AF VAND OG ENERGI	23
7.7	AFFALD.....	23
7.8	OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE.....	23
7.9	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	23
7.10	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING	24
7.11	LUGT	25
7.12	STØJ.....	26
7.13	STØV	26
7.14	SKADEDYR.....	26
7.15	DØDE DYR	26
7.16	LYS	26
7.17	TRANSPORT	27
7.18	SPILDEVAND	28
7.19	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD.....	28
7.20	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING EJENDOMMEN - AMMONIAK	28
7.21	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	33

7.22	BAT - AMMONIAK.....	35
7.23	BAT – FODRINGSSTRATEGI.....	37
7.24	BAT - MANAGEMENT	37
7.25	BAT - FORBRUG AF VAND OG ENERGI	37
7.26	BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING.....	37
7.27	SAMLET BAT-VURDERING	38
8	EGENKONTROL.....	39
9	FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTION	39
10	ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	39
11	NABO- / PARTSHØRING	39
12	SAMLET VURDERING	39

I Indledning

Dette tillæg til miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse og ændring af kvægholdet på Bolhedevej 14, 6800 Varde i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af tillæg til miljøgodkendelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om tillæg til miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår, se afsnit 4.

Et udkast til tillæg til miljøgodkendelsen har været sendt i parts/nabohøring 3 uger, hvor der har været mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for tillæg til miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	I/S Van der Wijst
Kontaktperson:	Luuk Van der Wijst, 2169 6817, luukwijst94@gmail.com
Husdyrbrugets navn og adresse:	Bolhedevej 14, 6800 Varde
Ejerlav og matrikel nr.:	7b Hostrup By, Øse
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730113172
CHR-nummer:	47162
CVR-nummer:	38958631
Konsulent:	Lars Schmidt, KHL, tlf. 7634 1715 / 2013 3325, las@khl.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Ansøgning / ansøgninger	Skema nr. 97568, version 3, indsendt den 2. maj 2018 Fiktivskema nr. 102359
Udkast i nabohøring:	17. maj 2018
Godkendelsesdato:	12. juni 2018

2.2 Baggrund og historik

Der blev foretaget en VVM-screening i 2002, hvor dyreholdet blev godkendt til 228 DE, og en ny VVM-screening i 2004, hvor dyreholdet blev godkendt til 249 DE efter de dagældende dyreenhedsdefinitioner.

4. august 2009 blev der i henhold til § 12 i husdyrbrugloven godkendt en udvidelse til 497,7 DE. Denne miljøgodkendelse benævnes i det følgende som MGK2009. MGK2009 blev påklaget, men klagen blev efter forlig med ansøger trukket tilbage.

30. september 2010 blev der godkendt en ny udvidelse til 845 DE. Da denne udvidelse var af et betydeligt omfang, og levede op til forliget vedr. MGK2009, og Varde Kommune tillige ikke vurderede at udvidelsen kunne adskilles fra den eksisterende produktion, blev denne udvidelse godkendt som en ny samlet godkendelse efter § 12. Denne miljøgodkendelse benævnes i det følgende som MGK2010.

MGK2010 omfattede en større udvidelse med nye stalde og en større udvidelse af dyreholdet. De i MGK2010 godkendte udvidelser er for langt størstedelens vedkommende ikke foretaget, og den nuværende drift svarer således omfangsmæssigt og ift. de anvendte bygninger mv. bedre overens med MGK2009.

Varde kommune har dog ved tilsyn vurderet at MGK2010 er delvist taget i brug, idet der er opført en ny stald til kalve. En række vilkår som fulgte de ansøgte udvidelser af staldanlægget og dyreholdet er ikke blevet opfyldt jf. tilsynsrapport fra december 2016. Der er ligeledes foretaget ændringer indenfor de eksisterende driftsbygninger, som ikke tidligere har været ansøgt og godkendt. Med nærværende ansøgning lovliggøres således den nuværende drift i de eksisterende bygninger og der muliggøres en mindre udvidelse af antal malkekøer indenfor de eksisterende rammer.

Godkendelsen fra 2010 er kun i begrænset omfang udnyttet og pga. udløb af udnyttelsesfrister vurderes husdyrbruget derfor i dag at have tilladelse til et dyrehold på 350 malkekøer (årsdyr, tung race), 93 småkalve, tung race, og 158 kvier tung race samt 125 tyrekalve til 60 kg i alt svarende til daværende 497,7 DE og 601,8 DE efter nyeste beregningsnorm.

Husdyrbruget har været nødlidende økonomisk, og er i slutningen af 2017 overtaget af nye ejere. De nye ejere I/S Van der Wijst har søgt om et tillæg til MGK2010, med henblik på at få godkendt den reducerede udvidelse, og få fastsat vilkår, som gør at husdyrbruget overholder gældende lovgivning.

Ansøgningen er i første omgang modtaget af Varde Kommune den 31. juli 2017. Senere er den modtaget i revideret udgave den 12. april 2018.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Bolhedevej 14, 6800 Varde kan udvides og ændres som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Tillæg til miljøgodkendelsen meddeles efter §12 i "Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug" herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til dette tillæg til miljøgodkendelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om tillæg til miljøgodkendelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne godkendelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

3.1 Beskrivelse af projektet

Oversigt over ansøgte ændringer:

- Udvidelse fra 350 til 375 malkekøer samt justering af antal opdræt til 90 småkalve (0-6 mdr.) og 270 kvier (6-27 mdr.) samt 180 tyrekalve (40-60 kg), i alt 682,5 DE.
- Inddragelse af areal i foderlade til dybstrøelse, samt præcisering af dybstrøelsesarealer i ungdyrstalde
- Fastholdelse af tilladelse til opdræt i 2 eksisterende ungdyrstalde på nordsiden af Bolhedevej
- Ændrede tiltag ift. overholdelse af ammoniakreduktionskrav og BAT
- Ønske om ændring eller bortfald af visse vilkår relateret til miljøgodkendelserne af 2009 og 2010, herunder vilkår som ikke længere har relevans.

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabo høring ved berørte naboer

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen.

Tillæg til miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 og § 29 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg og arealer:

4 Vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen

Varde Kommune har i forbindelse med dette tillæg til miljøgodkendelse gennemgået vilkårene i MGK2010.

Følgende vilkår fortsætter uændret: 4.2.a, 4.2.c, 4.2.i, 4.3.c, 4.4.a, 4.4.b, 4.4.c, 4.6.b, 4.6.c, 4.6.d, 4.6.e, 4.7.a, 4.7.b, 4.7.f, 4.8.b, 4.8.c, 4.9.a, 4.9.b, 4.9.c, 4.9.d, 4.9.e, 4.9.f, 4.10.a, 4.11.b, 4.12.b, 4.13.a, 4.13.b, 4.13.c, 4.14.a, 4.14.b, 4.15.a, 4.16.a, 4.18.e, 4.19.a, 4.20.a, 4.20.c, 4.21.a, 4.21.b, 4.21.c.

Følgende vilkår udgår: 4.1.b, 4.2.b, 4.2.d, 4.2.e, 4.2.f, 4.2.g, 4.2.h, 4.3.b, 4.3.d, 4.5.a, 4.5.b, 4.5.c, 4.5.d, 4.5.e, 4.5.f, 4.5.g, 4.6.a, 4.6.f, 4.7.c, 4.7.d, 4.7.e, 4.8.a, 4.14.c, 4.15.b, 4.17.a, 4.17.b, 4.17.c, 4.17.d, 4.17.e, 4.18.a, 4.18.b, 4.18.c, 4.18.d, 4.18.f, 4.18.g, 4.18.h, 4.18.i, 4.19.b, 4.19.c, 4.19.d, 4.20.b.

Følgende vilkår ændres: 4.1.a, 4.3.a, 4.11.a, 4.12.a, 4.15.c.

Følgende vilkår er nye: 4.2.j, 4.5.h, 4.6.g, 4.13.d, 4.15.d, 4.15.e, 4.15.f, 4.18.f, 4.18.g, 4.18.h, 4.18.i.

Nedenstående vilkår er de vilkår, som fremadrettet gælder for produktionen på Bolhedevej 14:

4.1 Årsproduktion

- a. Husdyrbruget må maksimalt have et dyrehold i tung race bestående af 375 malkekøer, 90 småkalve (0-6 mdr.), 270 kvier (6-27 mdr.) samt produktionen af 180 tyrekalve (40-60 kg), hvilket svarer til i alt 682,5 dyreenheder (DE). Årsproduktionen / dyreholdet opgøres på basis af planåret (1. august til 31. juli).

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af tillæg til miljøgodkendelsens vilkår.
- c. Tillæg til miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er iværksat og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion.
- i. Eventuelle dræn indenfor 15 m fra stalde, ensilageagre og husdyrgødningsagre skal sløjfes / fjernes senest 31. december 2010.
- j. Møddingspladserne og ensilageplansiloerne skal være opført i henhold til landbrugets byggeblade som minimumkrav. Det betyder, at hvis de er etableret uden gav i enden, skal der være etableret afløb i begge ender af møddingspladserne / plansiloerne. Desuden skal der være etableret en to meter bred randbelægning i begge de åbne ender, som alle steder har minimum tre procent fald mod afløb.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.
- c. Eksisterende beplantning ved anlægget skal bevares. Der skal som afskærmning af gylletankene på den nordlige side af Bolhedevej etableres et 3-rækket læhegn bestående af hjemmehørende buske og træer. Alternativt kan der etableres anden tilsvarende tæt beplantning. På sydsiden af Bolhedevej skal der plantes solitære træer. Alt sammen som det fremgår af figur 1.

4.4 Ændringer på husdyrbruget

- a. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til Varde Kommune senest 1 måned efter, det har fundet sted.
- b. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til tillæg til miljøgodkendelsen, skal anmeldes til Varde Kommune inden gennemførelsen. Varde Kommune vurderer derefter om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske indenfor rammerne af dette tillæg til miljøgodkendelse.
- c. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af tillæg til miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

4.5 Ammoniakreducerende tiltag

- h. Den samlede foderration til køerne må i gennemsnit maksimalt indeholde 155 gram råprotein pr. kg. fodertørstof på årsbasis.

4.6 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- b. Gyllebeholderne skal jævnligt, og mindst én gang årligt, visuelt kontrolleres for skader og brud, herunder kabelbrud. Eventuelle brud eller skader skal straks udbedres.
- c. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener søges begrænset mest muligt.
- d. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.
- e. I forbindelse med påfyldning af gylle fra gyllebeholdere må der ikke spildes gylle, således at der er fare for forurening af grund- eller overfladevand - herunder vandløb eller søer.

4.7 Opbevaring og håndtering af ensilage og ensilagesaft

- a. Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller –siloe skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.
- f. Arealet, hvor der udsprinkles vand fra ensilagepladserne må ikke være drænet, og udsprinkling må ikke udføres på en måde, som medfører risiko for forurening af vandløb eller grundvand. Udsprinkling må kun ske på bevokset areal.

4.8 Lugt

- b. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- c. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.9 Støj

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor ejendommen f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene

under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.10 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

4.11 Transport

- a. Transport til- og fra husdyrbruget skal fortrinsvis foregå i dagtimerne. Mælke transporter kan dog forgå døgnet rundt i henhold til mejeriets køreplaner. Det samme gælder afhentning af levende dyr. I forbindelse med kortvarige sæsonbetonede arbejder som f.eks. høst og gødningsudkørsel tillades kørsel udenfor dagtimerne.
- b. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild af gylle, skal dette straks opsamles.

4.12 Skadedyr

- a. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.13 Spildevand og overfladevand

- a. Spildevand fra rengøring af stalde, malkestald, malkeanlæg og lignende skal ledes til gyllesystemet og anvendes efter gældende regler.
- b. Al ensilagesaft og regnvand fra ensilagepladser og befæstet areal mellem plansiloer skal opsamles og ledes til beholder, hvorfra det skal udsprinkles som ansøgt.
- c. Etableringen af bygning 18, 27 og 28 må først påbegyndes, når der foreligger en tilladelse til at udlede tagvandet til Bolhede Bæk eller tilladelse til at aflede vandet til alternativ modtager.
- d. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.

4.14 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

- b. Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder og på varig og stabil bund, og der må ikke være mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

4.15 Affald

- a. Animalsk affald og døde dyr skal fjernes fra ejendommen inden der opstår kadaverøse forandringer, der kan give anledning til lugtgener eller andre uhygiejniske forhold. Affaldet skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt.
- c. Erhvervsaffald skal håndteres i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald.
- d. Klinisk risikoaffald er omfattet af Varde Kommune Regulativ for Erhvervsaffald. Medicinrester og tom medicinemballage (f.eks. flasker) skal leveres retur til dyrlæge, apotek eller anden godkendt modtager. Klinisk affald (sprøjter, kanyler og andre skarpe genstande) skal afhentes/ afleveres til godkendt modtager efter behov, dog mindst 1 gang årligt.
- e. Forbrændingseget affald og deponi affald skal håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald.
- f. Genanvendeligt erhvervsaffald skal håndteres og bortskaffes efter den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

4.16 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for ejendommens eget areal.

4.18 Egenkontrol

- e. Der skal føres registrering i tilfælde af etablering af markstak til ensilage. Tidspunkt og placering noteres på et kortbilag. Registreringen skal på forlangende vises eller sendes til tilsynsmyndigheden.
- f. Foderplaner skal indeholde oplysninger om indholdet af råprotein i foderet.
- g. Hvert parti eller slæt af grovfodermidler, der udgør mere end 10 % af FE/ko/dag, skal analyseres for indholdet af råprotein, AAT og PBV. Dette gælder dog ikke frisk græs i sommerperioden. Analyserne skal foretages af et akkrediteret laboratorium.
- h. Endagsfoderkontrol (EFK) skal foretages fire gange om året. I forbindelse med endagsfoderkontrollen skal indholdet af råprotein, AAT og PBV beregnes for alle fodermidler.
- i. Foderplaner, analyser, resultater fra endagsfoderkontrollen samt indlægs- og følgesedler fra indkøbt kraftfoder og råvarer skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.19 Bedste tilgængelige teknik

- a. Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. køleanlæg til mælk skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

4.20 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).
- c. For at minimere risiko ved uheld ved håndtering af gylle, skal brønde i nærheden af gylletankene forhøjes til 1 m over jordoverfladen og lukkes med et tæt dæksel.

4.21 Ophør

- a. Ophører udnyttelse af tillæg til miljøgodkendelsen helt eller delvist i tre på hinanden følgende år bortfalder den del der ikke har været udnyttet de seneste tre år.
- b. Ved ophør af driften, skal tilsynsmyndigheden orienteres.
- c. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Tillæg til miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over tillæg til miljøgodkendelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Din klage skal være modtaget senest den 10. juli 2018 (4 uger efter offentliggørelsen).

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 12. juni 2018.

På Varde Kommunes vegne den 12. juni 2018



Jørgen Enevoldsen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Lars Schmidt, KHL, las@khl.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

7.2 Afstandskrav

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

Der blev i MGK2010 givet dispensation, så ny kalvestald (bygning 27, se figur 3) kan opføres i en afstand af 29 m til naboskel.

Der opføres ikke nyanlæg som følge af dette tillæg til miljøgodkendelse.

Boring DGU nr. 122.631 er blevet sløjfet, sådan som der blev stillet vilkår om det i MGK2010.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt fredninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Overgangslandskab
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Skovrejsningsområde
- Råstofplan 2016 (Interesseområde for ler)

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Tilladelse til om- eller nybyggeri i **det åbne land** (Landzone) kan ledsages af vilkår, som sikrer, at byggeriet udformes, så de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier ikke påvirkes utilsigtet.

I **overgangslandskaber** skal nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **skovrejsningsinteresser** har skovrejsning høj prioritet.

Indenfor **interesse- og graveområder** for råstoffer har råstofindvinding første prioritet i forhold til anden anvendelse.

Der er ikke mange **sten- og jorddiger** i området. Det nærmeste dige ligger i et markskel ca. 160 m meter øst for staldbygningerne, og berøres ikke af ændringen.

Bygningerne ligger udenfor å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje, skovbyggelinje og beskyttelseslinje for fredede fortidsminder.

Der blev i MGK2009 stillet vilkår om, at der etableres beplantning en del af vejen rundt om gyllebeholder (bygning 7, figur 2), for at den ikke skal virke for dominerende i landskabet. Da der i MGK2010 blev godkendt en gyllebeholder mere (bygning 19, figur 2), blev vilkåret ændret, så beplantningen i stedet skulle ligge langs vejen.

Varde Kommune har i forbindelse med sagsbehandlingen vurderet på forholdet, og fastholder det vilkår, som blev stillet i MGK2010 om at der skal være et 3-rækket læhegn bestående af hjemmehørende buske og træer langs med Bolhedevej på den nordlige side, se figur 1. Alternativt kan der etableres anden tilsvarende tæt beplantning. Endvidere skal den eksisterende beplantning ved gårdanlægget bevares. Endelig skal der plantes en række solitære træer på den sydlige side af Bolhedevej 14, som kan vokse sig til en højde på 20-25 meter, f.eks. egetræer eller lindetræer, se figur 1.



Figur 1. Vilkår om beplantning.

Varde Kommune vurderer at

- alle nybyggerierne er erhvervmæssigt nødvendige for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- de nye driftsbygninger, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Husdyrhold og drift

7.4 Dyreholdets størrelse før og efter udvidelsen

I tabel I ses antal dyr før og efter udvidelsen / ændringen. Besætningen består af malkekvæg, tung race.

Dyreart	MGK2009		MGK2010		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer	350	467,11	500	667,30		
Malkekøer, 10.412 kg EKM					375	527,25
Kvier (10-27 mdr.)	158	84,24				
Kvier (6-27 mdr.)			280	140,00	270	128,56
Småkalve (0-10 mdr.)	93	28,21				
Småkalve (0-6 mdr.)			120	32,58	90	24,32
Tyrekalve (40-55 kg.)	125	1,23				
Tyrekalve (60-125 kg.)			50	2,12		
Tyrekalve (40-60 kg.)			240	3,14	180	2,35
I alt		580,79		845,14		682,50

Tabel I. Antal dyr før og efter udvidelsen.

Antal dyreenheder angivet for MGK2009 og MGK2010 er det antal dyreenheder, som blev beregnet ud fra de dagældende dyreenhedsdefinitioner.

Varde Kommune vurderer at dyreholdet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.5 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger, som godkendt i MGK2010 fremgår af figur 2.

Ændringerne i forhold til MGK2010 står beskrevet i det følgende under de enkelte stalde.

Udvidelsen af dyreholdet sker både i eksisterende stalde og ved at inddrage et afsnit i bygning 8 til dybstrøelsesstald.



Figur 2. Oversigt over husdyrbrugets bygninger, som det fremgik af MGK2010.



Figur 3. Oversigt over husdyrbrugets bygninger, nu og fremadrettet.

Bygning 1

Eksisterende kostald. Den nordlige del af stalden (1a på figur 3) er bygget i 2003, og den sydlige del af stalden (1b på figur 3) er godkendt i MGK2009, og bygget i 2010.

Der blev i MGK2009 stillet vilkår om skrabning af spaltearealerne, og i MGK2010 stillet vilkår om at der også skulle etableres gylleforsuring i stalden, samtidig med ansøgt udvidelse med etablering af yderligere nye staldbygninger med forsuring. Denne udvidelse er ikke gennemført.

Bygning 1a: i ansøgt drift opstaldes **19 malkekøer på dybstrøelse og 181 malkekøer i sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).**

Bygning 1b: i ansøgt drift opstaldes **150 malkekøer i sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).**

Der etableres ikke gylleforsuring i stalden.

Bygning 2

Eksisterende ungdyrstald. I MGK2010 blev det godkendt, at stalden skulle tages ud af drift og på sigt fjernes. I fremtidig drift opstaldes **70 kvier (6-27 mdr.) i sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).**

Bygning 3

Eksisterende ungdyrstald. I MGK2010 blev bygningen godkendt som en bufferstald, i perioder med afsætningsvanskeligheder for tyrekalve. I fremtidig drift opstaldes **60 kvier (6-27 mdr.) i dybstrøelse og 60 kvier (6-27 mdr.) i sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).**

Bygning 4

Eksisterende ungdyrstald. I MGK2010 blev det godkendt, at stalden skulle tages ud af drift og på sigt fjernes. I fremtidig drift opstaldes **25 kvier (6-27 mdr.) i sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) og 10 kvier (6-27 mdr.) i dybstrøelse.**

Bygning 5

Eksisterende maskinhus.

Bygning 6

Eksisterende gyllebeholder på 1.200 m³.

Bygning 7

Eksisterende gyllebeholder på 4.000 m³. Der blev i MGK2009 stillet vilkår om teltoverdækning på gyllebeholderen. I MGK2010 blev det godkendt at untlade teltoverdækningen, fordi der i stedet skulle installeres gylleforsuringsanlæg. Gyllebeholderen bliver ikke overdækket.

Bygning 8

Eksisterende halmhus/foderlade. I ansøgt drift etableres en velfærdsafdeling med dybstrøelsesbokse til kvier og højdrægtige køer i den nordlige ende (8a på figur 3). Velfærdsafdelingen etableres med henblik på at kunne overholde øgede pladskrav jf. Lov om hold af kvæg. I ansøgt drift opstaldes **25 malkekøer og 45 kvier (6-27 mdr.) i dybstrøelse.**

Bygning 9

Eksisterende plansiloer på samlet ca. 2.239 m², fordelt på et afsnit bestående af to plansiloer mod nord, og et afsnit bestående af tre plansiloer mod syd. Skillevæggene med sandvold mellem de to siloer mod nord blev i MGK2010 ønsket fjernet, så der blev én stor silo. Dette er gennemført.

En del af den midterste af de 3 siloer mod syd er godkendt i MGK2009. Det sydlige siloafsnit er lukket mod syd. Arealet mellem de to siloafsnit er befæstet areal, hvorfra spildevandet opsamles.

Bygning 10

Nye plansiloer, samlet ca. 2.120 m², fordelt på et afsnit bestående af to plansiloer mod nord og et afsnit bestående af to plansiloer mod syd. Siloerne blev godkendt i MGK2009, og igen godkendt i MGK2010. De to nordlige plansiloer er ikke blevet opført, og ønskes ikke opført.

Arealet mellem de to siloafsnit er befæstet areal, hvorfra spildevandet opsamles.

Bygning 11

Eksisterende stald, der ikke længere er i anvendelse.

Bygning 12

Eksisterende befæstet plads til kalvehytter. Pladsen ønskes i ansøgt drift ikke benyttet til dyrehold.

Bygning 13

Eksisterende stuehus.

Bygning 14

Eksisterende garage.

Bygning 15

Eksisterende lade.

Bygning 16:

Eksisterende møddingsplads på 108 m² med afløb til gyllesystem.

Bygning 17:

Eksisterende møddingsplads på 117 m² med afløb til gyllesystem.

Bygning 18:

Ny stald på 2.870 m² godkendt i MGK2010. Stalden er ikke blevet opført, og ønskes ikke opført.

Bygning 19:

Ny gyllebeholder på 5.000 m³ godkendt i MGK2010. Beholderen er ikke opført, og ønskes ikke opført.

Bygning 20, 21, 30 og 31:

Nye gangarealer godkendt i MGK2010. Gangarealerne er ikke etableret, og ønskes ikke etableret.

Bygning 22:

Ny betonplads på 20 m² til opbevaring af foder/krybbeaffald godkendt i MGK2010. Pladsen er ikke opført, og ønskes ikke opført.

Bygning 23 og 24: Planlagt ny garage og stuehus. Bygningerne er ikke opført, og ønskes ikke opført.

Bygning 25:

Eksisterende ekstern gylletank på Heagervej 32 på 1.500 m³.

Bygning 26:

Beholder på 100 m³ til opsamling af spildevand fra ensilagepladsen. Vandet udsprinkles på marken.

Bygning 27:

Ny stald på 504 m² til småkalve. Der bliver i ansøgt drift opstaldet **90 småkalve (0-6 mdr.)** samt produceret **180 tyrekalve (40-60 kg) i dybstrøelse.**

Bygning 28:

Ny stald på 2.565 m² til opdræt. Bygningen er ikke opført, og ønskes ikke opført.

Bygning 29:

Ny løbegård/opsamlingsplads til malkekøer godkendt i MGK2010. Pladsen er ikke opført, og ønskes ikke opført.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.6 Forbrug af vand og energi

Af MGK2009 og MGK2010 fremgår følgende anslåede årlige forbrug, se tabel 2.

	MGK2009 (mængde/år)	MGK2010 (mængde/år)
Elforbrug (kWh)	300.000	375.000
Vandforbrug (m ³ , stalde)	12.700	18.000
Olieforbrug (l)	11.500	18.000

Tabel 2. Ejendommens forbrug af el, vand og olie.

Den ansøgte ændring vil komme til at betyde, at forbruget af el, vand og olie vil komme til at ligge et sted mellem det, som fremgår af MGK2009 og MGK2010.

Derudover sker der ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er tilstrækkeligt beskrevet.

7.7 Affald

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

7.8 Oplag af diesel- og fyringsolie

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

7.9 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning forventes i forhold til MGK2010 at falde fra 12.718 m³ til 11.870 m³, og den årlige produktion af dybstrøelse forventes at stige fra 885 m³ til 1.400 m³.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af ensilagesaft, møddingsvand, vaskevand mv. Produktionen af husdyrgødning før og efter udvidelsen fremgår af tabel 3.

Husdyrgødning	MGK2010 (m ³)	Ansøgt (m ³)	Ændring (m ³)
Gylle	11.745	11.370	- 375
Ekstra tilløb	973	500	- 473
Flydende husdyrgødning i alt	12.718	11.870	- 848
Fast husdyrgødning i alt	885	1.400	+ 515

Tabel 3. Årlig produktion af husdyrgødning.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 11.175 m³, svarende til mere end 11 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 4.

Opbevaringsanlæg	MGK2010 (m ³)	Efter ændringen (m ³)	Byggeår / 5-10 års beholderkontrol
Gylletank 1 (Bolhedevej 14)	1.200	1.200	1988 / 2010
Gylletank 2 (Bolhedevej 14)	4.000	4.000	2006 / 2017
Ny gyllebeholder (Bolhedevej 14)	5.000	Udgår	
Gylletank 3 (Heagervej 32)	1.500	1.500	1995 / 2017
Gyllekanaler	3.800	2.475	
Lejet kapacitet Øselundvej 3		2.000	
I alt	15.500	11.175	

Tabel 4. Ejendommens opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads / som kompost i markstak.

Når det gælder opbevaring af kompost i markstak gælder reglerne i Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning".

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.10 Ensilage- og foderopbevaring

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.11 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med mere end 75 DE indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med mere end 75 DE indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.






Ved 1 anden ejendom med mere end 75 DE forøges geneafstanden med 10 %

Ved 2 eller flere andre ejendomme med mere end 75 DE forøges geneafstanden med 20 %

Der er ingen kumulation i denne ansøgning.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 497 meter, samlet bebyggelse 334 meter og enkeltbolig 115 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 5.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+  Bolhedevej 16	0	FMK	115,29	107,17	115,29	107,17	374,14	Ja	Ja
+  Bolhedevej 12	0	FMK	115,29	107,17	115,29	107,17	398,73	Ja	Ja
+  Solbakken 11	0	NY	334,75	285,59	334,75	285,59	2.355,63	Ja	Ja
+  Hostrup By, Øse	0	NY	497,72	430,51	497,72	430,51	2.354,76	Ja	Ja
+  Hostrup By, Øse	0	NY	497,72	430,51	497,72	430,51	2.332,25	Ja	Ja

Tabel 5. Beregnet geneafstand fra ejendommen efter planlagt udvidelse

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på gyllebeholderne. Møddinger skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.12 Støj

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

7.13 Støv

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

7.14 Skadedyr

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

7.15 Døde dyr

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

7.16 Lys

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

7.17 Transport

Der sker følgende ændringer i antal transporter i forhold til det, som fremgår af MGK2010.

Transporttype	Antal transporter/år, MGK2010	Antal transporter/år, ansøgt drift	Ændring +/-
Afhentning af mælk	183	183	0
Afhentning af levende dyr	30	30	0
Afhentning af døde dyr	45	45	0
Leverance af indkøbt foder	52	50	- 2
Grovfoder	625	450	- 175
Husdyrgødning, Fast	60	50	- 10
Gylle med spredevogn	410	410	0
Gylle med lastbil	65	65	0
Affald	26	26	0
Andet (fragtbil o.l)	15	15	0
Transporter i alt	1.511	1.324	- 187

Tabel 6. Oversigt over det årlige antal transporter til og fra Ejendommen på Bolhedevej 14.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets køreplaner. Det samme gælder afhentning af levende dyr. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Antallet af transporter, vurderes i forhold til det, som blev angivet i MGK2010 at falde med 187 transporter årligt, svarende til et fald på 12 %.

Figur 4 viser til- og frakørselsforhold på husdyrbruget. Husdyrbruget ligger på begge sider af Bolhedevej. Varde Kommune tager i forbindelse med dette tillæg til miljøgodkendelse ikke stilling til hvorvidt der er givet godkendelse til de enkelte udkørsler til Bolhedevej. Varde kommunes vejafdeling vil følge op på det.



Figur 4. Til- og frakørselsforhold på husdyrbruget (blå markering).

Varde Kommune vurderer, at transporterne og at til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.18 Spildevand

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

Der er etableret udsprinkling af restvand fra ensilageplansiloer som anført i MGK2010. Kapacitet til spildevand fra plansiloer mv i betonkumme mellem silo 9 og 10 er ca. 125 m³.

Når det gælder tagvand, skal der indhentes udledningstilladelse til udledning af tagvand fra husdyrbruget.

7.19 Driftsforstyrrelser eller uheld

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

7.20 Beskyttede naturområder omkring ejendommen - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra det godkendte i MGK2010 er 5.640 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 5.382 kg kvælstof pr. år. Det ansøgte projekt medfører således et fald i ammoniakfordampningen på 258 kg kvælstof pr. år.

Ifølge lovgivningen gælder der et krav om, at ammoniakemissionen fra udvidelser, fra nye staldanlæg og fra stalde, der renoveres skal reduceres med en vis %-del i forhold til fastlagte referencestaldsystemer. Beregninger i *husdyrgodkendelse.dk* viser, at det generelle beskyttelsesniveau er overholdt.

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav									
Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?									Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?									Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet									-704,90 kgN/år
Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre									
									Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:									820,70
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:									3700,26
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):									35,86
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:									671,41
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:									153,56
Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)									
Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):									5381,78 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:									4687,06 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:									Nej
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse af BAT:									694,73 kgN/år
Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau									
Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra referencestaldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Bygning 1a Eksisterende kostald	KvMa08	1812,59	2265,40	-452,82	-24,98%	0,00	0,00	0,00	2265,40
		1812,59	2265,40	-452,82	-24,98%	0,00	394,91	0,00	1870,50
	KvMa09	0,00	104,36	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	104,36
Bygning 2, Ungdyrstald med senge "Værestald"	KvKs08	0,00	198,29	0,00	0,00%	0,00	34,37	0,00	163,92
		484,82	574,15	-89,33	-18,43%	0,00	0,00	0,00	574,15
		376,37	445,69	-69,33	-18,42%	0,00	0,00	0,00	445,69
Bygning 3, Ungdyr med senge+dyb "gl foderlade"	KvSm01	0,00	149,33	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	149,33
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs08	296,03	350,56	-54,53	-18,42%	0,00	0,00	0,00	350,56
		322,60	382,02	-59,42	-18,42%	0,00	0,00	0,00	382,02
KvKs09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	
	0,00	215,33	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	215,33	
Bygning 4, Ungdyr i gl malkestaldsbygning	KvKs08	125,24	148,30	-23,06	-18,41%	0,00	0,00	0,00	148,30
		134,42	159,18	-24,76	-18,42%	0,00	0,00	0,00	159,18
	KvKs09	0,00	18,18	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	18,18
Bygning 12, Kalvehytter (anvendes ikke)	KvSm01	0,00	35,89	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	35,89
		0,00	33,70	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	33,70
	KvTk01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Bygning 27, Nyere småkalvestald	KvSm01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	170,10	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	170,10
	KvTk01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Bygning 8 Ny Dybstrøelse kvier og goldkøer i lade	KvMa09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	260,91	0,00	0,00%	0,00	45,23	0,00	215,68
	KvKs09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
1b Eksist kostald forlængelse	KvMa08	0,00	161,50	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	161,50
		1592,27	1990,05	-397,78	-24,98%	0,00	0,00	0,00	1990,05
		1502,14	1877,41	-375,26	-24,98%	0,00	327,27	0,00	1550,13
Sum	Nudrift	4310,95	5640,12	-1017,52		0,00	0,00	0,00	5640,12
	Ansøgt	4148,12	6183,57	-981,59		0,00	601,78	0,00	5381,79

Figur 5. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

- Den samlede foderration til malkekøer indeholder i gennemsnit maksimalt 155 gram råprotein pr. kg. fodertørstof på årsbasis.

Tiltaget stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpeging og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 926 af 27. juni 2016) skal Varde Kommune foretage en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Der er ca. 6 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 77 *Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde*, se figur 6.



Figur 6. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde, kategori 1- og kategori 2-naturområde.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,0 kg N/ha/år, hvilket er uændret i forhold til MGK2010, se tabel 10.

Der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 7 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 7 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 6.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype 4010 *Våde dværgbusksamfund med klokkelyng*, og indgår i udpegningsgrundlaget for området. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg N/ha/år, hvilket er uændret i forhold til MGK2010, se tabel 10.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 1,3 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 6.

Det drejer sig om en § 3-beskyttet hede.

Varde Kommune har i husdyrgodkendelse.dk foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,2 kg N/ha/år, hvilket er uændret i forhold til MGK2010, se tabel 10.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 7 og tabel 7 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.



Figur 7. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen	Værdi-sætning	Mål-sætning	Nyeste naturtilstand	Afstand (m)
1	Mose	Ja	B	B	0,80	885
2	Mose	Ja	C	B	0,66	840
3	Mose	Ja	A	A	0,78	700
4	Mose	Ja	A	A	0,69	675
5	Mose	Nej	C	C	Ingen	230
6	Mose	Nej	B	B	0,61	640
7	Mose	Ja	C	B	0,57	750
8	Mose	Ja	B	B	0,71	860
9	Eng	Ja	C	B	0,81	640
10	Eng	Nej	C	C	Ingen	85
11	Eng	Ja	B	B	0,43	665
12	Eng	Ja	C	C	0,19	310
13	Eng	Ja	C	C	0,75	550
14	Eng	Ja	C	C	0,07	780

Tabel 7. § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 8.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 8. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning for Varde Kommune:

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015
Kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3

Tabel 9. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 8 moser, se figur 7 og tabel 7.

Ingen af § 3-områderne i tabel 7 er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegning af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 7, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Områdernes naturkvalitet fremgår af tabel 7.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt andre nærved liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 10, og er foretaget ud fra MGK2010 og den ansøgte produktion.

§ 3 lokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Ruhed opland	Ruhed natur	MGK2010 kgN/ha	Ansøgt kgN/ha	Ændring kgN/ha
Natura 2000	Ikke	6.000	> 30	L	MK	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	Særlig	7.000	5-10	L	MK	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	Moderat	1.300	10-20	L	MK	0,2	0,2	0,0
4	Særlig	675	5-10	L	Bn	0,5	0,5	0,0
5	Ikke	230	> 30	L	S	3,8	3,8	0,0
6	Særlig	640	5-10	L	S	0,5	0,5	0,0
7	Særlig	750	5-10	L	S	0,3	0,3	0,0

Tabel 10. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

På naturområde 5 er der beregnet en total-deposition på 3,8 kg N/ha/år. Der bliver som følge af dette tillæg til miljøgodkendelse ikke tale om nogen mer-deposition.

På øvrige naturområder overstiger depositionerne ikke 0,5 kg N/ha/år.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 10 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 6 enge, se figur 7 og tabel 7. Engene er B- og C-værdisatte og B- og C-målsatte. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på § 3 engene.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.21 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudedede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen

ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 11 km nordvest for ejendommen. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet ”bedst tilgængelig teknologi” menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Jævnfør Husdyrbruglovens § 19 skal kommunen sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- BREF-dokumentet (EU-kommissionens referencedokument for BAT vedrørende intensiv hold af svin og fjerkræ)
- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår disse hovedpunkter:

- Ammoniak
- Fodringsstrategi
- Management
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning

I de følgende afsnit følger ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for projektet.

7.22 BAT - Ammoniak

I MGK2009, hvor tilbygning til kostalden blev godkendt, blev der af ansøger redegjort for, at det var BAT at etablere tilbygningen som sengestald med spalter, og skrabning af spalterne. Der blev også argumenteret med fravalg af forsuring, gyllekøling, etablering af fast drænet gulv og etablering af gyllekanaler med linespil ud fra proportionalitetsprincippet.

Da MGK2009 blev udarbejdet var der ikke af MST udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier ved anvendelse af BAT. Varde Kommune vurderede at ansøgers tiltag opfyldte kravene til BAT, på trods af fravalg af staldteknologier, men dog under forudsætning af at der blev etableret skrabere i både den eksisterende del af kostalden og i tilbygningen.

MGK2009 blev påklaget af Det økologiske Råd på baggrund af Varde Kommunes vurdering af BAT. For at få klagen trukket tilbage, indgik ansøger forlig med Det økologiske Råd, og lovede i den forbindelse at indsende en ny ansøgning om tillæg til MGK2009, der til fulde opfyldte klagepunkterne i Det økologiske Råds klage.

Dette blev gjort, og det udmøntede sig i MGK2010. Heller ikke da MGK2010 blev udarbejdet havde MST udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier ved anvendelse af BAT. Ansøger redegjorde for BAT, herunder at der ville blive etableret gylleforsuring i alle stalde med spalter, og Varde Kommune vurderede at ansøger med de anvendte teknologier levede op til BAT. De tiltag, som blev implementeret var dog sandsynligvis en overimplementering af BAT, set i forhold til de senere vejledende emissionsgrænseværdier.

Der blev i MGK2010 godkendt en større udvidelse af antal dyr og nye stalde. Det meste af den ansøgte udvidelse er ikke gennemført, da husdyrbruget har været økonomisk nødlidende. Husdyrbruget er mod slutningen af 2017 solgt til nye ejere. Den nuværende ansøgning omfatter en mindre udvidelse i de eksisterende stalde og et nyt staldafsnit i en eksisterende bygning med dybstrøelse.

Forsuring af gyllen fordrer at al gylle som udgangspunkt skal behandles idet behandlet og ubehandlet gylle ikke må blandes. Der er kun en gylletank ved selve ejendommen, hvortil der pumpes fra alle stalde. Teknikken er også problematisk i ældre stalde hvor betonkvalitet og pumper mv ikke er forberedte til forsuring. Endelig har eksisterende anlæg betydende problemer med lugt. Der er pt kun 1 leverandør af teknikken. Der pågår lige nu en undersøgelse af om den reduktionseffekt som hidtil har været anvendt for teknikken kan eftervises.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at det ikke – også ud fra økonomisk proportionalitet – er aktuelt at stille vilkår om forsuring af gyllen.

Overdækning af gylletanke: Gylletankene på ejendommen er af ældre dato, hvilket betyder, at de ikke nødvendigvis er forberedte til overdækning.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at det ikke – også ud fra økonomisk proportionalitet – er aktuelt at stille vilkår om overdækning på gyllebeholderne.

Varde Kommune har beregnet det ansøgte projekts BAT-emissionsniveau ud fra Miljøstyrelsens ”Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)”, ud fra ny viden om fordampning fra kvægstalde, og ud fra normtal for 2016, se tabel 11.

Antal dyr og stald	Emissionsgrænseværdi Uden korrektion (Kg NH₃-N/dyr)	Korrigeret emissionsgrænseværdi Kg NH₃-N/dyr	Total Kg NH₃-N for dyregruppen
Bygning 1a 181 køer, eksist. kostald Sengestald m. spalter	9,80	12,46 (1)	2.255
19 køer, eksist. kostald Dybstrøelse	10,04	10,44 (2)	198
Bygning 1b 150 køer, tilbygning kostald Sengestald m. spalter	7,31	7,35 (3)	1.103
Bygning 2 70 kvier (6-27 mdr.) eksist. stald Sengestald m. spalter	5,36	6,38 (1)	447
Bygning 3 60 kvier (6-27 mdr.) eksist. stald Sengestald m. spalter	5,36	6,38 (1)	383
60 kvier (6-27 mdr.) eksist. stald Dybstrøelse	3,15	3,59 (2)	215
Bygning 4 25 kvier (6-27 mdr.) eksist. stald Sengestald med spalter	5,36	6,38 (1)	160
10 kvier (6-27 mdr.) eksist. stald Dybstrøelse	3,15	3,59 (2)	36
Bygning 8 25 køer, ny stald Dybstrøelse	10,04	10,44 (4)	261

45 kvier (6-27 mdr.) ny stald Dybstrøelse	3,15	3,59 (4)	162
Bygning 27 90 småkalve (0-6 mdr.) Dybstrøelse	1,89		170
180 tyrekalve (40-60 kg.) Dybstrøelse		0,07 (3)	12
Total BAT emissionsniveau for projektet			5.401
Projektets reelle ammoniakemission			5.382
BAT-niveauet er overholdt med			19

Tabel II. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau

- (1) Da ny viden har dokumenteret, at der ikke er nogen effekt af spalteskraber har Varde Kommune valgt at fastsætte BAT ud fra normtallet 2016 for staldsystemet.
- (2) Varde Kommune vælger at fastsætte BAT ud fra normtallet 2016 for dybstrøelsesstalde.
- (3) Varde Kommune vælger at fastsætte BAT ud fra normtallet 2016 for sengestald m fast drænet gulv.
- (4) Da det er en eksisterende bygning, som inddrages til stald, og hvor gulvet ikke ændres, vælger Varde Kommune at fastsætte BAT ud fra normtallet 2016 for dybstrøelse.
- (5) BAT er korrigeret for vægt

BAT-emissionsniveauet for projektet er beregnet til 5.401 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 5.382 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er 19 kg NH₃-N mindre end det beregnede BAT-emissionsniveau.

Ansøger har valgt at benytte følgende tiltag for reduktion af ammoniak:

- Reduktion af indholdet af råprotein til gns. maks 155 gram pr kg fodertørstof i køernes foderration.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

7.23 BAT – Fodringsstrategi

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

Dog anvendes reduktion af råprotein i køernes foder med et niveau på 155 gram pr kg fodertørstof.

7.24 BAT - Management

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

7.25 BAT - Forbrug af vand og energi

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

7.26 BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

7.27 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes fastsatte BAT-niveau for projektet. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i henhold til § 19 i Husdyrbrugloven.

8 Egenkontrol

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

9 Foranstaltninger ved ophør af produktion

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

10 Alternative muligheder

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2010.

11 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/partner, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 477 m fra husdyrbruget, i perioden fra den 17. maj til den 11. juni 2018.

I forbindelse med nabohøringen er der ingen bemærkninger kommet.

12 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i tillæg til miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.